

Ledare

SINIKKA RAJANIEMI
Överdirektör, Fimea

SKICKLIG ANVÄNDNING AV VACCINER OCH MIKROBLÄKEMEDEL FRÄMJAR HÄLSAN

Genom användning av vacciner och mikrobläkemedel (antibiotika, dvs. antibakteriella läkemedel) har man i Finland framgångsrikt lyckats minska dödligheten och insjuknandet i infektionssjukdomar.

Målet med det nationella vaccineringsprogrammet är att skydda medborgarna så väl som möjligt mot sjukdomar som kan förhindras med vaccinationer. Vaccinationerna är frivilliga och avgiftsfria. Det första vaccinet som togs i bruk i Finland var riktat mot smittkoppor. Den senaste nykomlingen i vaccinationsprogrammet är i sin tur HPV-vaccinet.

Det nationella vaccinationsprogrammet har fokus inställt på en minskning av infektionssjukdomar hos barn. Bland Finlands befolkning finns dock ett växande antal riskpatienter som är ålderstigna och utsatta för infektioner. Av denna orsak är det viktigt att se till att även de vuxna får ändamålsenliga vaccinationer. Influensavaccin till anställda inom hälso- och sjukvården är också mycket viktiga i syfte att skydda de patienter för vilka en influensa kan vara ödesdiger (Ruotsalainen, i det här numret).

Användningen av vaccin kan även vara förenad med biverkningar som i fallet med Pandemrix. Av den finskspråkiga artikeln (Lankinen, i det här numret) som behandlar ämnet framgår även de särskilda dragen hos myndigheternas godkännande av ett pandemivaccin.

Mikrobläkemedel kan rädda livet på en infektionssjuk patient. De har även biverkningar som till exempel de problem som orsakas av *Clostridium difficile*. Användningen av mikrobläkemedel är även förenad med en risk för att resistens utvecklas. Av den orsaken är det inte någon småsak att ordinera en antibiotikakur utan det kräver alltid noggrant övervägande.

Man kommer ofta inte att tänka på hur förebyggande och behandling av infektioner hos djur påverkar människornas hälsa. Vaccinering av djur är av största vikt till exempel i bekämpningen av rabies. I Finland används mikrobläkemedel till all lycka med eftertanke för läkemedelsbehandling av djur vilket har en inverkan även på läkemedelskänsligheten hos sjukdomsalstrande bakterier.

Varje nummer av tidningen Sic! innehåller även artiklar som inte anknyter till tidningens tema. I detta nummer ingår bland annat en artikel om anmälningar av läkemedelsbiverkningar. Artikelförfattaren går noggrant igenom vilket slag av slutsatser det inte är möjligt att dra utifrån anmälningar till det nationella registret över läkemedelsbiverkningar.

Vi tar gärna emot förslag från läsarna till teman för tidningen och ämnen för artiklar! Du kan skicka förslag till exempel till sic@fimea.fi. ■